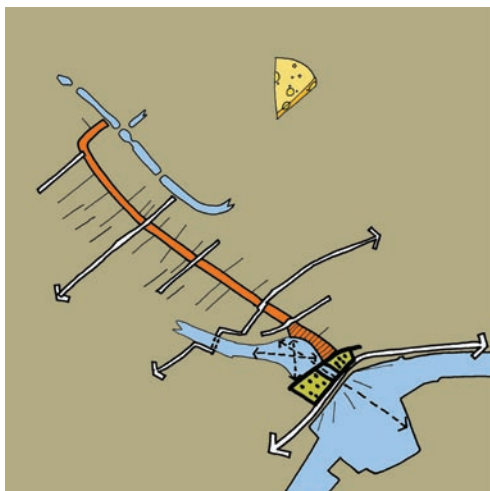

Drie keer Raam

november 2005

E L S B E T
s t e d e b o u w k u n d i g e

Drie keer Raam

november 2005

in opdracht van de gemeente Gouda

E L S B E T
s t e d e b o u w k u n d i g e

in samenwerking met

C a r i n J a n n i n k
s t e d e n b o u w e n l a n d s c h a p

Raam

545 meter lang
19-21 meter breed
200 parkeerplaatsen
80 bomen
65 lantarenpalen
30 andere palen
270 anti parkeerpaaltjes

Hart van de buurt

Opgave

Kader

De gemeente heeft een stedenbouwkundige visie voor de binnenstad en haar randen vastgesteld.

In de week van de Binnenstad organiseert de gemeente een aantal workshops met de bewoners van de binnenstad met als doel de inhoud van de visie onder een breed publiek bekend te maken en het gesprek over het gebruik en de inrichting van de binnenstad op gang te brengen.

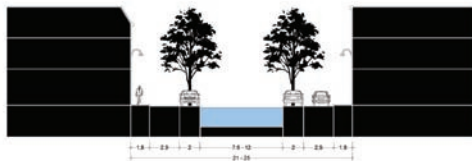
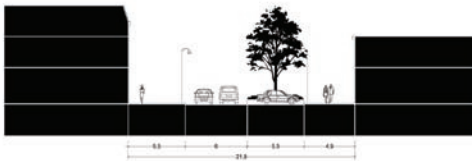
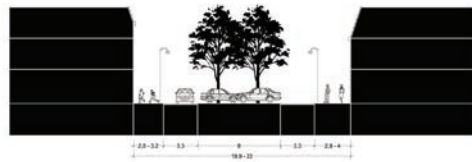
Voor de workshops zijn drie locaties geselecteerd. Aan drie bureaus is gevraagd voor een locatie twee inrichtingsvarianten in beeld te brengen: Raam, Veerstal en Politiebureau. Dit boekje gaat over de inrichtingsvarianten voor de Raam.

De vraag

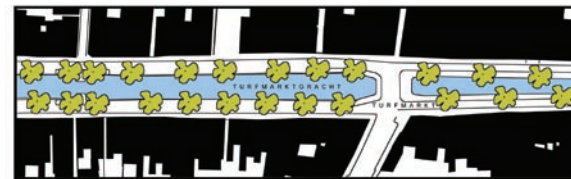
Maak een plan voor de Raam met gracht en een plan voor de Raam zonder gracht, en ga ervan uit dat het parkeerprobleem opgelost is, anders gaat de discussie alleen maar over auto's. Terwijl het gespreksonderwerp de ruimtelijke kwaliteit en het gebruik van de openbare ruimte moet zijn.

De aanpak

We hebben drie plannen gemaakt, een met een gracht, een met een groene middenberm en een met brede stoepen. En het gaat ook over auto's. Het is een niet te negeren opgave waarvan we vinden dat in ieder geval de omvang en de kosten in beeld gebracht moeten worden. We laten zien welke herinrichting welke gebruiksmogelijkheden biedt, wat het voor de buurt betekent en wat voor de stad.

De Raam is even breed als de Nieuwe Haven en het smalle deel van de Turfmarkt en ongeveer 1,5 keer zolang.

Plattegronden vergeleken:
Raam, Turfmarkt, Nieuwe Haven.

Ruimtetypologie van de binnenstad

Waterstad, stenen stad.
Grachten en singels.

Verscholen interieur:
Kerken, hoven, poorten en stegen. Het groen zit binnenin.

Singelrand. Wandeling rondom de binnenstad (3km).
Parken op de kop bij de IJssel. Het groen ligt - bijna - rondom.

Stadsplattegrond Blaeu 1649
De waterstad in volle glorie.

Stadsplattegrond 2005. De vorm is nauwelijks veranderd,
het gebruik onvoorstelbaar veel.

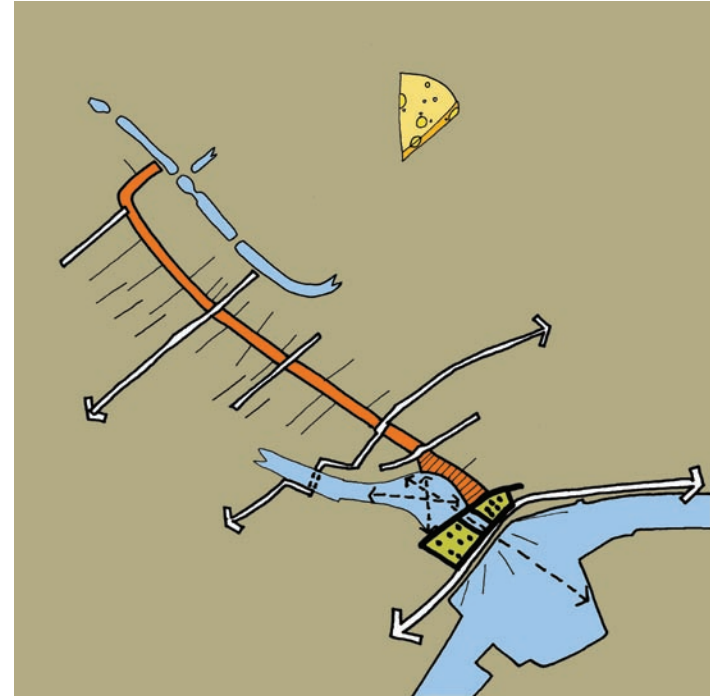

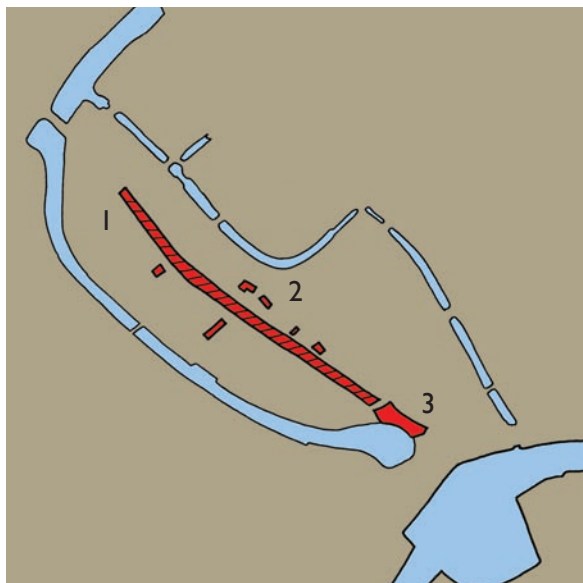
De grote verbouwing - Bolwerk en Verheullocatie.

Aan de vooravond van de grote verbouwing - Bolwerk en Verheullocatie - is de Raam belegd met dromen: het water terug, auto's eruit, iedereen gelukkig. Maar blijft er met de gracht wel genoeg ruimte over om te spelen, blijft het betaalbaar, wordt het een museum of moet het juist meer economische levensvatbaarheid hebben?

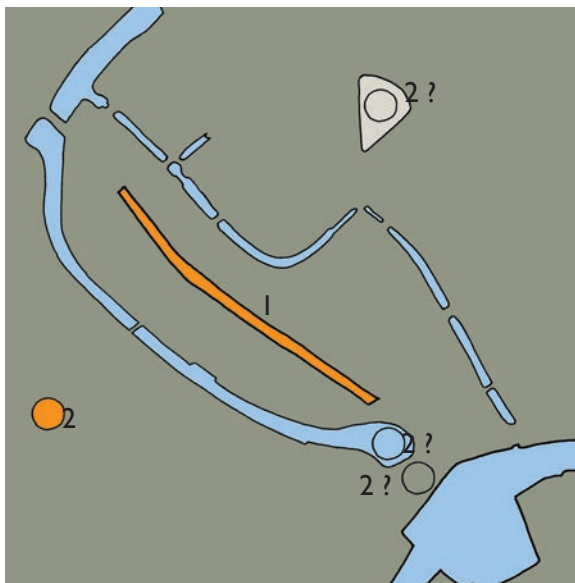
Welke nieuwe gedaante de Raam ook zal aannemen, ze neemt hoe dan ook een bijzondere positie in binnen de structuur van de Binnenstad:

De kop aan de Turfsingel en het plantsoen bij de IJssel.
De staart aan de Gouwe (en dus niet aan het Nonnewater).
De ruggegraat van de buurt.
Verankerd in stedelijk fietsnetwerk.

wat er is

wat er kan

Wat er is:

1. Raam	200 pp
2. Rondom Raam	50 pp
3. Kop Bogen	40 pp
Totaal	290 pp

Wat er kan:

1. 1-laagse parkeergarage onder Raam	340 pp
2. Parkeergarage Ossenmarkt Groningen (diameter 56 m, 15 meterdiep)	380 pp
3. Langsparkeren aan twee kanten Raam	170 pp

Wat het kost:

Een vergunning voorparkeren op straat:

bewoners	€ 65,- per jaar	€ 5,40 per maand
bedrijven	€ 400,- per jaar	€ 33,35 per maand

In een ondergrondse parkeergarage:

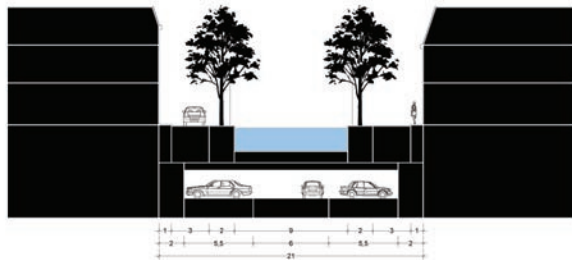
€ 2200,- per jaar	€ 183,- per maand
-------------------	-------------------

parkeren

gracht

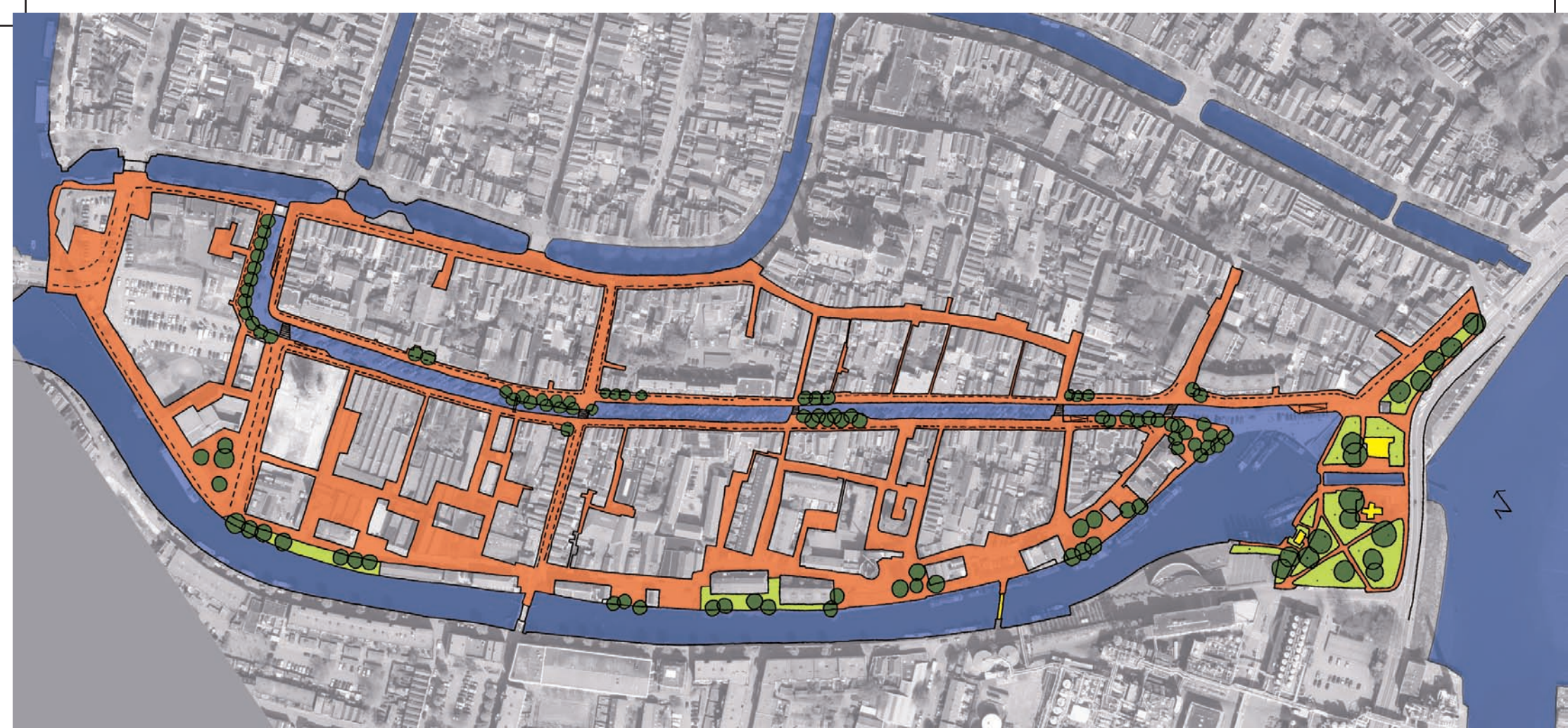
Het grachtprofiel dat we voorstellen is radicaler dan in het gemeentelijk beeldkwaliteitsplan. Als je immers zoveel moeite doet om de gracht te herstellen, graaf dan maar even door en stop de autos in een parkeerbak eronder. Biedt ruimte aan 340 auto's. Zo kunnen niet alleen de auto's uit de Raam, maar ook uit de Bogen en uit de binnenterreinen.

De gracht kan breder en er staan geen auto's langs geparkeerd die het zicht op het water ontnemen. Op een paar plekken versmalt het water zich en ligt er een bredere stoep met bomen langs het water; De Raam wordt weer onderdeel van de grachtenstructuur; de 'binnenstad' van Gouda wordt groter.

Kop-Staart:

De Raam volgt in het Noorden haar oude loop en komt uit op de Gouwe.

In het Zuiden houden we ons niet aan de geschiedenis en sluiten we het water aan op de Turfsingel. Zo kun je een rondje varen. Werkwater wordt pretwater.

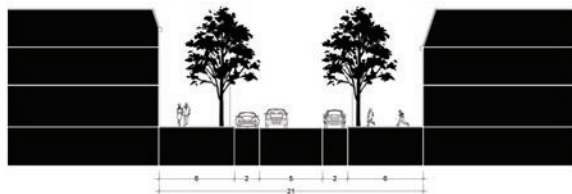
Raam onderdeel van de grachtengordel. De binnenstad wordt groter.

stoep

De Raam was een bedrijfsgracht, de schepen legden aan langs de kade.

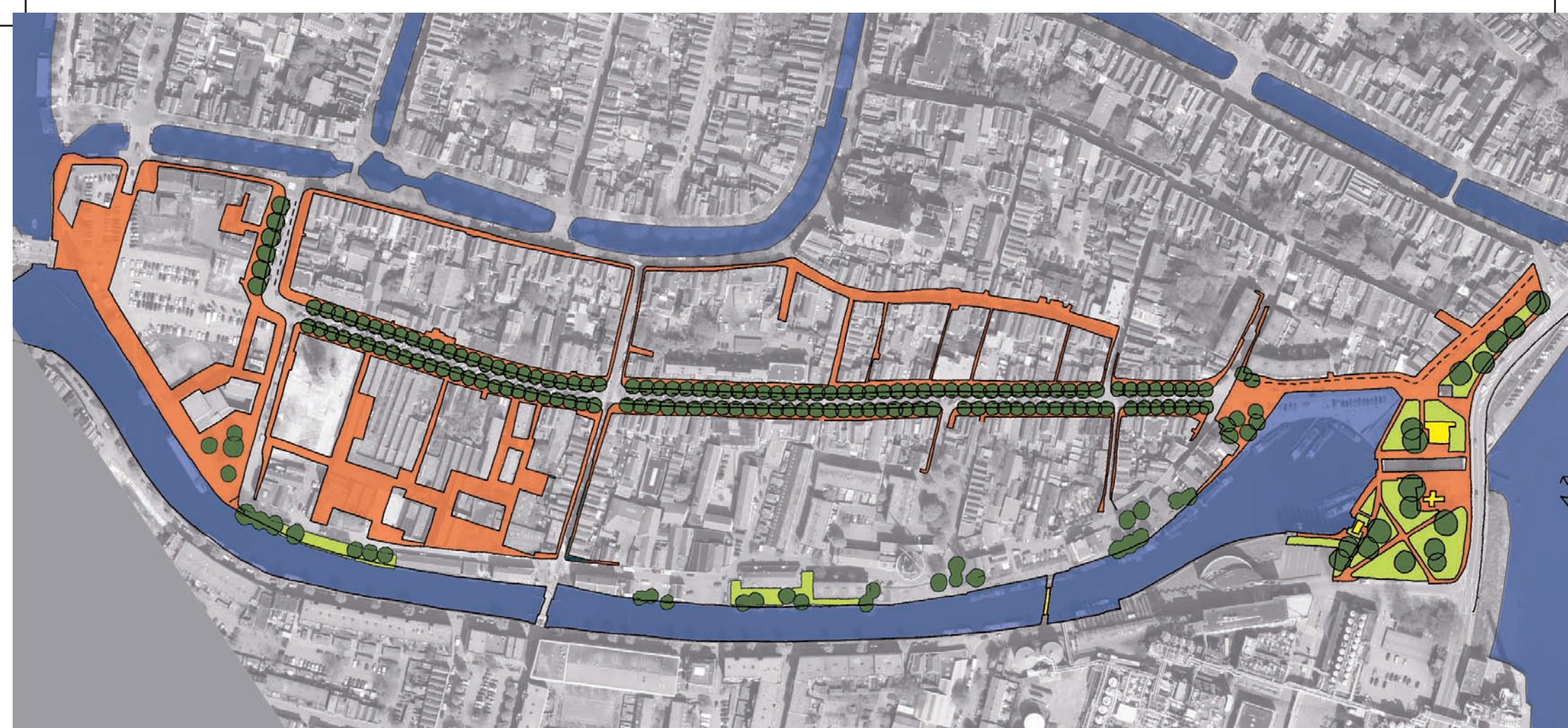
Als je de Raam naar gebruik en niet naar beeld zou reconstrueren dan nemen de auto's de plek van de schepen in:

De weg middenin, parkeren langsij. Er is ruimte voor ca. 170 auto's. Dat zijn er 30 minder dan in de huidige situatie. Maar er ontstaat ruimte voor een 5 á 6 meter brede stoep voor de woningen waar gespeeld kan worden, waar winkels hun spullen op straat kunnen zetten, waar ruimte is om een praatje te maken en voor een bankje naast de voordeur.

De Raam biedt zo goede condities voor kleine bedrijven en winkels en kan - naast het hart van de buurt - de 'boodschappenstraat' van de binnenstad worden en zo een mooie tegenpool zijn van het kernwinkelgebied.

Kop-Staart:

De Raam eindigt met dit profiel op de Gouwe. Op de Kop is de Turfsingel verbreed zodat aan het eind van de straat er zicht is op groot water, de dijk, schepen en de sluis.

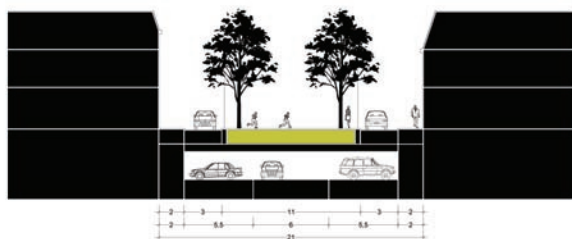
Raam: tegenpool kernwinkelgebied. Ruimte voor nieuwe bedrijvigheid.

gras

De binnenstad van Gouda is stenig. In deze variant is het water vervangen door gras, een parkeergarage voor 340 auto's eronder.

Een groene Raam maakt de straat tot een ontspannen woongebied, de auto is te gast.

De stoep is 'domein' van de woningen. De groene middenberm ligt op afstand - tussen de rijbanen - en is daarmee echt 'openbaar'. Aan de rand ligt een smal wandelpad dat af en toe - o.a. bij het speelhuis en de moskee - verbreedt tot een terras.

De Raam is zo een groene uitloop voor het compacte omringende woongebied.

Ruimte om te spelen, voor een avondwandeling, om wat stoelen neer te zetten op een mooie zomerdag. Een hangplek voor jong en oud.

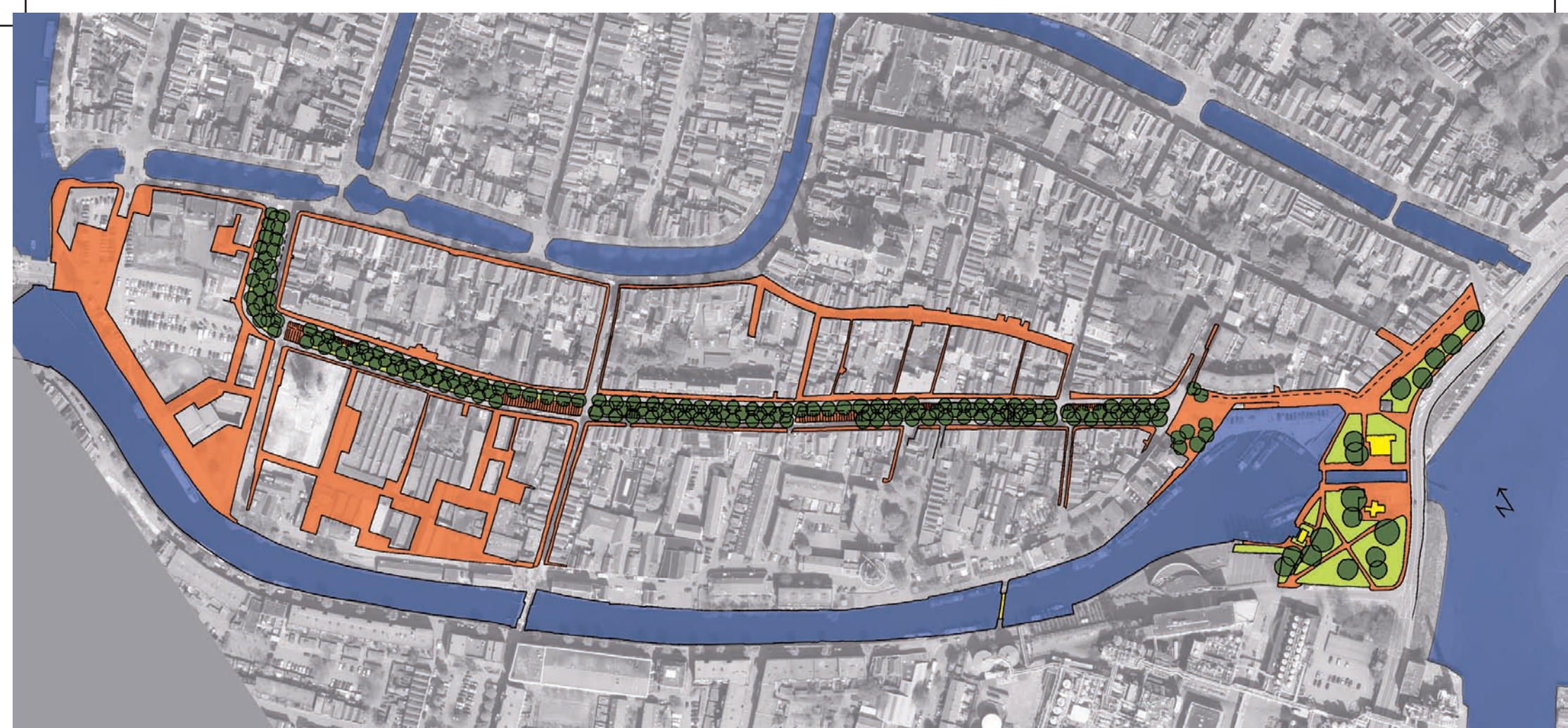
Een groene Raam voegt iets nieuws toe aan het ruimtelijk repertoire van de binnenstad. De Markt is niet meer de enige 'plek' in de stad.

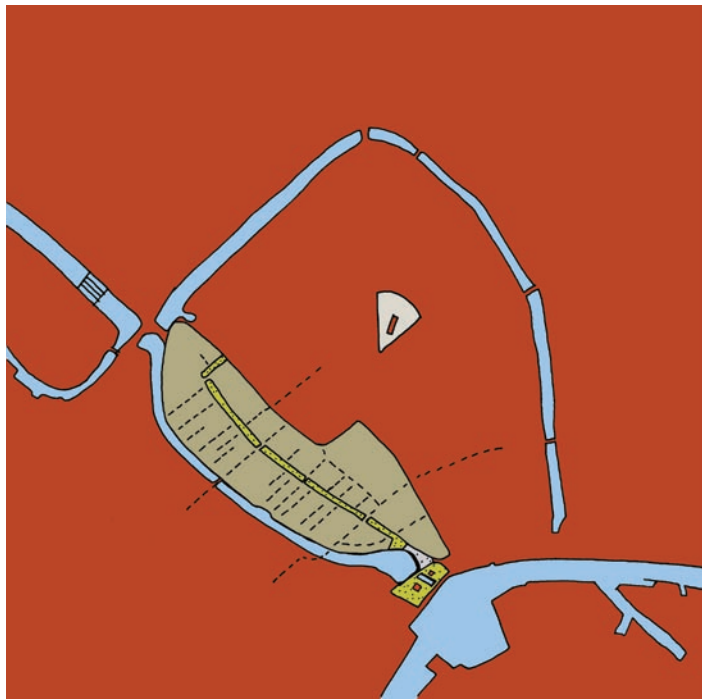
Kop-Staart:

De groene Raam volgt in het noorden de oorspronkelijke loop van het water en eindigt met een bocht op de Gouwe.

Aan de Zuidkant eindigt ze op de verbrede Turfsingel.

Vanaf het terras bij de uitspanning in het parkje naast de Mallegatssluis kijk je terug over de Raam en, de andere kant op, over de bocht van de IJssel.

Een groene Raam voegt iets nieuws toe aan het ruimtelijk repertoire van de binnenstad.
De Markt is niet meer de enige 'plek' in de stad.

colofon

3 x Raam
in opdracht van de Gemeente Gouda
in het kader van de Week van de Binnenstad

Den Haag, Rotterdam
November 2005
Els Bet, Carin Jannink, Marije Stelloo, Maarten Wamsteeker

